

**Total No. of Pages : 04**

**Total No. of Questions : 11**

**B.Com (Honours)/B.A. (JAMC)/ B.Sc. Honours (Microbiology / Nutrition and Dietetics)/B.Sc. (AI&ML)/B.Sc. (BT/FD/IT/G&WD)/MLS/OTT/ Radiotherapy Technology/B.Voc. (Child Caregiver)/ BTTM/BHMCT/BBA/BCA /IT (Sem-1)**

## HUMAN VALUES, DE-ADDICTION AND TRAFFIC RULES

**Subject Code : HVPE101-18**

**M.Code : 93322**

**Date of Examination : 07-01-2026**

**Time : 3 Hrs.**

**Max. Marks : 60**

**INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :**

1. Section-A is compulsory ONE mark each.
3. Section-B contains FIVE questions of FOUR marks each attempt all questions.
4. Section-C contains FIVE questions of SIX marks each attempt all questions.

## SECTION-A

**(10 × 1 = 10)**

**1. Answer the following :**

- i) What is the content of self exploration?

आत्म-अन्वेषण की विषय-वस्तु क्या है?

### ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਕੀ ਹੈ?

- ii) What is Artistic-Value?

### कलात्मक-मूल्य क्या है?

## ਕਲਾਤਮਕ-ਮੱਲ ਕੀ ਹੈ?

- iii) What is Material Order?

सामग्री आदेश क्या है?

## ਸਾਮਗਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

- iv) What is innateness?

## स्वाभाविकता क्या है?

## ਸਵਾਭਾਵਿਕਤਾ ਕੀ ਹੈ?

- v) Explain harmony in family?  
 ਪਰਿਵਾਰ ਮੇਂ ਤਾਲਮੇਲ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਬਤਾਓ।  
 ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
- vi) What are the activities and needs of self and body?  
 ਆਤਮ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾਵਾਂ ਕੀਆਂ ਹਨ?  
 ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀਆਂ ਹਨ?
- vii) What are the different patterns of differentiation?  
 ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਪੈਟਰਨ ਕੀਆਂ ਹਨ?  
 ਫਰਕ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੈਟਰਨ ਕੀਆਂ ਹਨ?
- viii) What do you mean by Respect?  
 ਆਪ ਕਾ ਸਮਮਾਨ ਸੇ ਕੀਆ ਸਤਲਬ ਹੈ?  
 ਤੁਹਾਡਾ ਆਦਰ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- ix) How the value "Guidance" is related with Self.  
 ਮੁੱਲ "ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ" ਸਵੈ ਦੇ ਸਾਥ ਕੌਸੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ?  
 ਮੁੱਲ ਅਗਵਾਈ ਸਵੈ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸਬੰਧਤ ਹੈ?
- x) What is Gratitude?  
 ਕ੍ਰਿਤਜ਼ਨਾ ਕੀਆ ਹੈ?  
 ਕ੍ਰਿਤਗਿਅਤਾ ਕੀ ਹੈ?

## SECTION-B

(5 × 4 = 20)

2. How do you mean by values? How do they differ from skills? How values and skills are complementary.  
 ਮੁੱਲਾਂ ਸੇ ਆਪ ਕੀਆ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਕੇ ਕੌਸ਼ਲ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਿੰਨ ਹਨ? ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਕੌਸ਼ਲ ਏਕ-ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਕੌਸੇ ਹਨ?  
 ਮੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਉਹ ਹੁਨਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ? ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਕ ਹਨ?
3. What are pre conditionings? What is their source?  
 ਪੂਰਵ-ਸਾਨਧਤਾਵਾਂ ਕੀਆਂ ਹਨ? ਤਨਕਾ ਸ੍ਰੋਤ ਕੀਆ ਹੈ?  
 ਪੂਰਬ-ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਕੀਆਂ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੈ?

4. Differentiate between intention and competence. How do we come to confuse between the two?

इरादा और क्षमता के बीच क्या अंतर है? कैसे हम गलती करते हैं?

ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?

5. What do you mean by your natural acceptance? Illustrate with examples. Is it invariant with the time and place?

आपकी स्वाभाविक स्वीकृति से आपका क्या अभिप्राय है? उदाहरण सहित स्पष्ट कीजिए। क्या यह समय और स्थान के साथ अपरिवर्तनीय है?

ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।  
ਕੀ ਇਹ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ?

6. “To be in a state of harmony is happiness”. Examine the statement and illustrate it with two examples from your day-to-day life.

“सद्भाव की स्थिति में रहना खुशी है” । कथन की जाँच करें और इसे अपने दैनिक जीवन के दो उदाहरणों से स्पष्ट करें।

“ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ”। ਕਥਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ  
ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

#### SECTION-C

(6 × 5 = 30)

7. Right understanding + Relationship = Mutual fulfillment. Illustrate with two examples for each.

सही समझ + रिश्ता = पारस्परिक पूर्ति। प्रत्येक के लिए दो उदाहरणों के साथ उपरोक्त को स्पष्ट करें।

ਸਹੀ ਸਮਝ + ਰਿਸ਼ਤਾ = ਆਪਸੀ ਪੂਰਤੀ। ਹਰੇਕ ਲਈ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ  
ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ।

8. How is a human-being co-existence of Self and Body? Explain Pre-Conditioning, Sensation and Natural-Acceptance.

इंसान स्वयं और शरीर का सह-अस्तित्व कैसे है? पूर्व-मान्यता, संवेदना और प्राकृतिक-स्वीकृति समझाओ।

ਮਨੁੱਖ ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ  
ਸਹਿਜ-ਸਵਿਕਰਿਤੀ ਸਮਝਾਓ।

9. Compare the Four Orders in Nature on the basis of their salient aspects.

मुख्य पहलुओं के आधार पर प्रकृति में चार आदेशों की तुलना करें।

ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਣਾ ਕਰੋ।

10. Critically examine the state of society today in context with fulfillment of the comprehensive human goal.

व्यापक मानवीय लक्ष्य की पूर्ति के सन्दर्भ में आज समाज की स्थिति का आलोचनात्मक परीक्षण करें।

ਵਿਆਪਕ ਮਨੁੱਖੀ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤਿ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

11. The problem today is that the desires, thoughts and expectations are largely set by pre conditionings or sensations. Examine this statement.

आज समस्या यह है कि इच्छाएँ, विचार और अपेक्षाएँ काफी हद तक पूर्व-स्थितियों या संवेदनाओं द्वारा निर्धारित होती हैं। इस कथन का परीक्षण करें।

ਅੱਜ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

**Note : Any student found attempting answer sheet from any other person(s), using incriminating material or involved in any wrong activity reported by evaluator shall be treated under UMC provisions.**

**Student found sharing the question paper(s)/answer sheet on digital media or with any other person or any organization/institution shall also be treated under UMC.**

**Any student found making any change/addition/modification in contents of scanned copy of answer sheet and original answer sheet, shall be covered under UMC provisions.**